

JMÉNO A PŘÍJMENÍ:

(pracujte se souborem EVS_CR1999.sav)

UČO:

IMATRIK. ROČNÍK:

CVIČENÍ:

1: Ve cvičení 4 jste si vytvořili z otázky č. q53 z dotazníku EVS ČR 99 novou proměnnou, trichotomizovanou stupnicí politické orientace levice, střed, pravice. Nyní ji v datech EVS-ČR1999 použijte k zodpovězení otázky, zdali respondenti s různou levo-pravou politickou orientací se od sebe liší ve svých postojích k tomu, jak se dnes u nás dbá na lidská práva (proměnná q64). Proveďte analýzu prostřednictvím srovnání jak procentuálních rozložení, tak také chí-kvadrát. Vytvořte příslušný graf, který bude danou situaci nejlépe ilustrovat.

2: Otestujte na datech předpoklad, že podíl respondentů, kteří si myslí, že nejdůležitějším úkolem pro vládu je udržet ve společnosti pořádek, a podíl respondentů, kteří si myslí že tímto úkolem je prosazovat svobodu jednotlivce (proměnná 964b), bude stejný.

3:

- Jak velkou byste očekávali souvislost mezi důležitostí Boha (q33) a četností motliteb k Bohu mimo církevní obřady (q36)?
- Potvrdilo se vám toto očekávání? Jaký koeficient jste pro výpočet použili a proč?
- Pokud ano, o čem to svědčí?
- Co znamená, že má vypočtený korelační koeficient záporné znaménko?
- Je tato korelace signifikantní?

4:

- Do jaké míry souvisí postoje v baterii q54a – q54h se vzděláním respondenta (ISCEDI)? Výpočet udělejte jako obdélníkovou matici, v níž vzdělání je nezávisle proměnnou. Formát výstupního výpočtu přetvořte tak, aby vzdělání bylo umístěno ve sloupci a závisle proměnné v řádcích.
- Jaký koeficient jste pro výpočet použili a proč?
- S jakou proměnnou v dané baterii vzdělání nejvíce koreluje? Jaký je příslušný koeficient determinace?
- A s jakou proměnnou naopak vzdělání koreluje nejméně?
- Proč jsou některé korelace kladné a některé záporné?
- Proč jsou korelace tak rozdílné?
- Vyjdou výsledky stejně, pokud proměnnou vzdělání měřenou jako znak *ISCEDI* (se šesti kategoriemi) nahradíte proměnnou *vzdelání*, která má kategorie pouze čtyři)?

5: V otázce q62 lidé posuzovali svůj postoj k různým typům politických systémů. Jak spolu tyto postoje korelovaly (zvolte dobře koeficient)? Popište základní zjištění.

6: V datech zjistěte, zdali existuje vztah mezi preferencí svobody, či rovnosti (proměnná q52) a levoprávní orientací (trichotomizovaná proměnná *l-p*). Příklad řešte prostřednictvím CROSSTABS. Před výpočtem rekodejte proměnnou q52 tak, aby nová stupnice zněla: 1. preference svobody, 2. ani svoboda, ani rovnost, 3. preference rovnosti.

Po zjištění vztahu otestujte, co se s ním stane, když zavedete třetí proměnnou, a to věk (trichotomizovanou proměnnou *VEK-KAT1*).

7: Zkontrolujte, zdali stejné výsledky přinese také kontrola přes parciální koeficient. U proměnných věk a levice-pravice použijte nekategorizované proměnné – *vek* a *q53*. Pokud vyšly jinak, pokuste se zdůvodnit, proč tomu tak je.